

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Jarząbek
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 listopada 2018 r. w Warszawie

sprawy P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 1 sierpnia 2018 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje P. S. prawo do renty socjalnej od dnia 1 kwietnia 2018 roku do dnia 31 marca 2020 roku.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony P. S. w dniu 20 sierpnia 2018 roku złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 1 sierpnia 2018 roku, znak: SOC/15/045083009, którą organ rentowy odmówił mu prawa do renty socjalnej.

Uzasadniając swoje stanowisko ubezpieczony wskazał, że ma 30 lat i mimo, że ukończył uczelnię wyższą na kierunku ochrona środowiska, z uwagi na brak akceptacji ze strony społeczeństwa ma trudnościami w znalezieniu pracy. Ubezpieczony zaznaczył, że trudności te wynikają z problemów natury psychicznej. Podał, że nie radzi sobie w życiu bez wsparcia rodziny, gubi się wykonywaniu najprostszych czynności, a brak pamięci powoduje, że nie kończy rozpoczętych zadań. Ubezpieczony wyjaśnił, że odczuwa obawy wobec ludzi, którzy go nie akceptują, dziwnie patrzą oraz odsuwają się od niego. Odwołujący wskazał, że najlepiej czuje się sam, w lesie, nad wodą, gdzie nie ma ludzi. W związku z powyższym, w ocenie ubezpieczonego, wbrew twierdzeniu organu rentowego jest on całkowicie niezdolny do pracy. (odwołanie z 20 sierpnia 2018 roku, k. 3 – 4v a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z 27 sierpnia 2018 roku wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że do 31 marca 2018 roku P. S. pobierał rentę socjalną przyznaną wyrokiem Sądu. W dniu 27 marca 2018 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej i w związku z tym, w toku postępowania, skierowany został na badanie Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z 27 lipca 2018 roku uznała, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy. W konsekwencji organ rentowy decyzją z 1 sierpnia 2018 roku odmówił przyznania ubezpieczonemu świadczenia w postaci renty socjalnej. (odpowiedź na odwołanie z 27 sierpnia 2018 roku, k. 5 – 5v a.s.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. S., urodzony w dniu (...), leczy się psychiatrycznie z przerwami od 2009 roku, ale zmiana zachowania i trudności w funkcjonowaniu społecznym wystąpiły już w czasie nauki w gimnazjum. W późniejszych latach narastała nieufność, podejrzliwość, miewał napady złości z agresją wobec domowników. W opiniach biegłych psychiatrów z 2009 roku rozpoznawano zespół urojeniowy lub zaburzenia schizofrenopodobne. W czasie hospitalizacji w 2009 roku rozpoznano u niego osobowość schizoidalną. W 2010 roku w Fundacji (...) zdiagnozowano zespół (...). Od 2015 roku jest pod opieką PZP, od 2016 roku do rozpoznania zespołu (...) dołączono rozpoznanie organicznych zaburzeń urojeniowych. W 2017 roku był przez 2 tygodnie hospitalizowany, wypisał się na własne żądanie. Kolejne pogorszenie stanu psychicznego nastąpiło w marcu 2018 roku. (opinia biegłego psychiatry, k. 15 – 18 a.s., dokumentacja medyczna znajdująca się w aktach rentowych)

Od 1 września 2015 roku do 31 marca 2018 roku ubezpieczony pobierał rentę socjalną. (decyzja z 29 września 2017 roku, znak: (...)k. 93 – 94 a.r., decyzja z 17 stycznia 2018 roku, znak: (...), k. 96 - 97 a.r.)

Ubezpieczony P. S. w dniu 27 marca 2018 roku złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej. (wniosek o rentę socjalną, k. 101 - 103 a.r.)

Spowodowało to zainicjowanie postępowania administracyjnego przed organem rentowym, w toku którego ubezpieczony został skierowany na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który po jego przeprowadzeniu wydał w dniu 20 czerwca 2018 roku orzeczenie stwierdzające, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z 20 czerwca 2018 roku, k. 107 a.r.)

Ubezpieczony w dniu 9 lipca 2018 roku złożył sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS. (sprzeciw, k. 57 – 59 d.l.)

W związku z powyższym sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która po ponownym przeprowadzeniu badania stanu zdrowia ubezpieczonego w dniu 27 lipca 2018 roku orzekła, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 27 lipca 2018 roku, k. 109 a.r.).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał w dniu 1 sierpnia 2018 roku decyzję znak: (...)odmawiającą ubezpieczonemu prawa do świadczenia w postaci renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki wynikającej z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o rencie socjalnej, warunkujących prawo do świadczenia, tj. ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy. (decyzja z 1 sierpnia 2018 roku, znak:(...), k. 111 a.r.)

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego P. S. złożył odwołanie inicjujące postępowanie sądowe, w toku którego postanowieniem z 3 września 2018 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty psychiatry celem ustalenia czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało: a) przed ukończeniem 18 roku życia, b) w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, c) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. (postanowienie z 3 września 2018 roku, k. 7 a.s.)

Na podstawie opinii biegłego sądowego psychiatry M. P. Sąd ustalił, że u ubezpieczonego występują formalne zaburzenia myślenia, interpretacje odnoszące i prześladawcze, niedostosowanie afektu, impulsywne zachowanie, brak wglądu, bardzo zaburzone funkcjonowanie społeczne. Od poprzedniego badania psychiatrycznego w lipcu 2016 roku (kiedy biegła psychiatra również opiniowała) nie nastąpiła poprawa stanu psychicznego uzasadniająca zmianę kwalifikacji orzeczniczej. Odwołujący, zatem jest nadal po 31 lutego 2018 roku całkowicie niezdolny do pracy na okres 2 lat. Naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia. (opinia biegłego sądowego specjalisty psychiatry z dnia 2 października 2018 roku, k. 15 - 18 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację ubezpieczeniową oraz dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych oraz aktach rentowych ubezpieczonego, a także w oparciu o dowód z opinii sporządzonej przez biegłego sądowego psychiatrę M. P.. Zgromadzony materiał dowodowy w postaci dokumentów oraz jego zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd jako materiał kluczowy dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, uznał opinię powołanego biegłego sądowego albowiem dowód ten pozwolił na dokładne określenie zakresu i stopnia dysfunkcji jakie występują w stanie zdrowia ubezpieczonego. Uzyskane w ten sposób wiadomości specjalne Sąd uwzględnił w całości, ponieważ opinia wydana została w oparciu o obiektywne wyniki badań ubezpieczonego, a powołana biegła sporządzająca powyższą opinię jest specjalistką w swojej dziedzinie, posiadającą bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

Sąd zważył, że wprawdzie organ rentowy zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłego psychiatry to jednak, w ocenie Sądu podniesione zarzuty nie były zasadne. W ocenie Sądu opinia biegłego psychiatry dokładnie diagnozuje stan zdrowia ubezpieczonego oraz właściwie określa czas trwania niezdolności do pracy, analizuje również zmianę stanu zdrowia ubezpieczonego w czasie, zaś zgłoszone zastrzeżenia stanowią wyłącznie polemikę organu rentowego z wnioskami wynikającymi z opinii biegłego psychiatry. Dodatkowo Sąd miał na uwadze, że biegła M. P. opiniowała już w sprawie zdolności odwołującego do pracy w postępowaniu sądowym toczącym się w 2017 roku. W związku z tym, ponownie wydając opinię w niniejszej sprawie biegła miała możliwość realnej oceny, czy stan zdrowia P. S. uległ poprawie. Z powyższych względów, zastrzeżenia zgłoszone przez organ rentowy nie zasługiwały na uwzględnienie. Sąd oddalił tym samym wniosek ZUS o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry. Należy także stwierdzić, że orzecznictwo sądowe wypowiada się jednoznacznie co do tego, że nie można przyjąć, że sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 1974 roku, sygn. akt II CR 817/73, LEX nr 7404; wyrok Sądu Najwyższego z 18 lutego 1974 roku, sygn. akt II CR 5/74, LEX nr 7407; wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2001 roku, sygn. akt II UKN 604/00, PPIPS 2003, nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 1974 roku, sygn. akt I CR 562/74, LEX nr 7607; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 1999 roku, sygn. akt I PKN 20/99, OSNAPIUS 2000, nr 22, poz. 807; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2001 roku, sygn. akt II CKN 639/99, LEX nr 53135). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 roku, sygn. akt II UKN 446/00, OSNAPIUS 2003, nr 7, poz. 182).

W ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, do następuje:

Odwołanie P. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 1 sierpnia 2018 roku, znak: (...), jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1340 t.j., dalej: u.r.s.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje:

- 1) renta socjalna stała – jeśli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa – jeśli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa. Renta socjalna okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl art. 5 u.r.s., ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887; dalej: ustawa emerytalna). Sąd zważył przy tym, że niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy emerytalnej). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ustawy emerytalnej) (wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2004 roku, sygn. akt II UK 222/03, L.). Prawo do świadczenia w postaci renty socjalnej przysługuje zatem w wypadku wypełnienia przesłanek z art. 4 ust. 1 u.r.s., w szczególności, u osoby wnioskującej musi istnieć całkowita niezdolność do pracy, ustalana w trybie przepisów ustawy emerytalnej.

W niniejszej sprawie jedyną kwestią sporną było ustalenie, czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, a także ewentualny okres trwania niezdolności.

Opierając się na opinii powołanego w sprawie biegłego psychiatry M. P., Sąd zważył, że ubezpieczony z uwagi na aktualny stan zdrowia, wbrew twierdzeniom organu rentowego, spełnia przesłanki z art. 4 ust. 1 u.r.s., wobec czego przysługuje mu prawo do świadczenia w postaci renty socjalnej.

Bezsprzecznie odwołujący cierpi na poważne schorzenia psychiatryczne, które uniemożliwiają mu świadczenie jakiegokolwiek pracy. W przedmiotowej sprawie biegła psychiatra stwierdziła całkowitą niezdolność ubezpieczonego do pracy z powodu naruszenia stanu zdrowia, powstałego przed ukończeniem osiemnastego roku życia. Opinia biegłej psychiatry potwierdza stanowisko strony odwołującej, że ubezpieczony ma bardzo poważne problemy z funkcjonowaniem w społeczeństwie, co bezpośrednio wpływa na możliwość znalezienia przez niego stabilnego zatrudnienia. Trudności P. S. w funkcjonowaniu społecznym w konsekwencji przekładają się na możliwość funkcjonowania w jakimkolwiek środowisku pracy. W ocenie Sądu rozpoznane u ubezpieczonego schorzenia w postaci zespołu (...) oraz zaburzeń urojeniowych/schizofrenoidalnych powodują, że nie jest on obecnie zdolny do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Ustalenie terminu, od którego Sąd uznał za zasadne przyznać ubezpieczonemu prawo do świadczenia, wynika z dyspozycji art. 15 u.r.s. w zw. z art. 133 ustawy emerytalnej, w myśl których to przepisów, w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczenia lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż: 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3 ustawy emerytalnej.

W związku z tym, że ubezpieczony w dniu 27 marca 2018 roku złożył wniosek o rentę socjalną uzasadniałoby to przyznanie prawa do świadczenia od 1 marca 2018 roku. Jednak Sąd miał na uwadze, że organ rentowy wypłacał

odwołującemu rentę socjalną do 31 marca 2018 roku na podstawie decyzji z 17 stycznia 2018 roku. Zatem uznać należy, że skoro odwołujący pobierał świadczenie do końca marca 2018 roku, prawo do dalszego świadczenia przysługuje mu od 1 kwietnia 2018 roku. W niniejszej sprawie Sąd wziął również pod uwagę, że odwołujący bezspornie wymaga leczenia, jednak stan jego zdrowia rokuje poprawę. Z tego też powodu zgodnie z opinią biegłego psychiatry świadczenie zostało przyznane okresowo do dnia 31 marca 2020 roku.

Z tych właśnie przyczyn Sąd, na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)